خالید ڕەشید:

کورد خاوەنی هونەرێکی گەورەیە بەڵام بەداخەوە هونەرمەندی نییە

دیداری : ستیڤان شەمزینانی

(خالید ڕەشید) ئەستێرەیەکی درەوشاوەی ئاسمانی هونەری کوردییە .. ئەو هونەرو دۆزی گەلەکەی گرێداوە و بەگەروویەکی پڕ لەهەنسك و ئازاری نیشتمانەوە گۆرانییەك بەتام و بونی کوردی ئەوپەڕی ڕەسەنایەتییەوە دەچڕێ ، (خالید ڕەشید) لەو هونەرمەندانەیە کەمۆرك و تایبەتمەندی خۆیان هەیە و لەوڵاتانی تردا پێیان دەوترێ سەروەتی نەتەوەیی ، لەهەگبەیەکدا زۆر بینین و ڕوانگەی نوێ هەیە لەمەڕ هونەر ، ئێمە بەخێرایی دواندمان و ئەویش بەمجۆرە هاتە گۆ :

- ئەمڕۆ باسی قەیرانی هونەری گۆرانی و میوزیکی کوردی بابەتێکی گرنگ جێی مشتومڕی هونەرمەندانە ، بەڕای ئێوە ئایا هونەری گۆرانی و میوزیکی کوردی لەقەیراندایە ، خۆ ئەگەر لەقەیراندایە فاکتۆرەکانی چین ، دەتوانین ئەو قەیرانە تێ پەڕێنین ..؟

خالید ڕەشید ⋆ ئەمڕۆ جیهانگیری گەلێك قەیرانی لەگەڵ خۆیدا هێناوە ، هەموو جیهان ئەمڕۆ تاڕادەیەك لەسەرەتاوە دەست پێدەکەنەوە ، جیهانگیریی (گلوبالیزەیشن) لەگەڵ خۆیدا ئەرکێکی زۆر و هەواڵ و بابەت گەلێکی زۆری هێناوە کەزۆربەی ئەندامانی خێزانی ئەم جیهانە زۆر بەپەلەیە تووشی ڕوو بە ڕوو بوونەوەیەك بووە کەپێشتر شتی وای بەسەر نەهاتووە ، ئەم لێشاوی نزیك بوونەوەیە لەجیهاندا کەلەهەمان کاتدا دوورکەوتنەوەی تاکەکانی کۆمەڵە و دابڕانیان لەیەکتری خۆی لەوەدا بەرجەستە دەکات کەهەر ئەندامێکی ئەم خێزانە بەرامبەر شاشەی کۆمپیوتەرەکەی دانیشتووە ، هەموو دەزگاو کارگەو ئیدارەکانی جیهان و کارمەندان هەر لەم ڕێگەیەوە بەشێوەیەکی گۆشە گیرانەو فەردی خەریکی بینینی جیهانن ، لەم پەنجەرە بچووکەوە خەریکی پەیوەندین لەگەڵ جیهاندا ، کەئەم دابڕانە غوربەتێکی ئەبەدی دروست کردووە بۆ تاکەکانی کۆمەڵگە بەتایبەتی لە ئەمریکاو ڕۆژئاوا کەڕەنگە گەورەترین زەکاتی ڕۆحی بێت نرخی ئەم دابڕانە ، جاران خەڵکی یاخود خێزان بەکۆمەڵ دادەنیشتن سەیری تەلەفزیۆنیان دەکرد ، یاخود کاری هەرەوزی بەشێك بوو لەژیانی مرۆڤایەتی چ لەکوردستان چ لەجیهاندا بەڵام ئەمڕۆ جۆرە دورکەوتنەوەیەکی گشتی دروست بووە هەرکەسەو لەبەردەمی سندوقێکدا دانیشتووەو خەریکی سەیر کردنی جیهانە ، ئەمەش تاڕادەیەك گرفتێکی زۆری ڕۆحی و فیزیکی بۆ مرۆڤایەتی و مرۆڤ دروست کردووە کە ئەوەش جۆرێکە لە شەڕکردن لەدژی سروشتی خۆمان کەئێمە یاخود مرۆڤ بەگشتی سروشتێکە پێویستی بەیەك هەیە و تێکەڵاو بوون و دانوساندنمان هەر لەسەردەمی مرۆڤە سەرەتاییەکانەوە (هۆمۆ ساپیانز) نیئاندەرتاڵ هەبووە ، هەمیشە لەجیناتماندا کائینێکی کۆمەڵایەتی بوین و بەیەکەوە بوون هێزی ڕۆحی پێ بەخشیوین ، ئەگەر بگەڕێمەوە سەر پرسیارەکە کە قەیرانی هونەری گۆرانییە ئەم حاڵەتەش دوور نییە لەوەی کەباسمکرد چونکە ئەمڕۆ گۆرانی مۆزیکی جیهانیش کەوتونەتە بەر هێرشی جیهانگیریی .. جاران بەبێ خواستی خۆمان دوژمنانی سەرسەختی کورد خاکی کوردستان خەریکی سڕینەوەی

ناسنامەی هونەرمان بووە بەو مەبەستەی لە بۆتەی سنووری دروستکراوی ئەواندا بتوێتەوە ، بەڵام ئەمڕۆ بەدەستی خۆمان بێ هیچ فشارو هەڕەشەیەك خەریكین هونەری بێگانە كۆپی دەكەین ، ئەمەش دەگەڕێتەوە بۆ چەند هۆیەك ؛

★ هەندێ گۆرانی بێژی كورد بەناوی تازەگەرییەوە دەچن گۆرانی توركی دەهێنن و هۆنراوە دادەنێن و ناوی لێناوە تازەگەریی ، بەمەرجێك ئەگەر وشەكان لەم گۆرانیانە دەربهێنیت هیچ پەیوەندی بەكوردەوە نامێنێت .

★ هەندێك لەبەر مەبەستی بازرگانی ئەم كارە دەكەن كەگۆرانی توركی دەهێنن و هۆنراوەیەكی كوردی لەسەر دادەنێن و دەیفرۆشن هەروەك (زیاد ئەسعەد) كەتا ئێستا زۆربەی ئەوگەنجانەی كەخەریكن تازە دەست پێ دەكەن سەرو لەحنی داونەتێ بەپارە بەمەرجێك هەروەك وتم كەلیماتی كوردی لێ دەربهێنێ هیچ پەیوەندی نامێنێ بە كوردەوە .

★ من دژی تازەگەری نیم ، چونكە ئەمڕۆ لەمیصرو توركیاو زۆربەی وڵاتانی ڕۆژهەڵات ئەم قەیران هەیە بەڵام لەهیچ وڵاتێك وەك وڵاتی ئێمە گۆرانی سەرگەردان نەكراوەو بەم دەردە نەبراوە ، بەڕای من ئەم تازەگەرییە دەبێت پایەگایەكی كوردی هەبێت ، ڕاستە ناتوانین زۆر لەگەنجەكانمان بكەین گوێ (لەماملێ و مەزهەری خالقیی و حەسەن زیرەك و سەید عەلی ئەسخەرو محمد عارف جزیری) بگرن ، بەڵام لەهەمان كاتیشدا خۆ نابێت ڕێگەیان بۆ خۆش بكەین و گۆرانی توركیان بەكوردی بۆ بڵێن و بیكەینە بەشێك لەبیرەوەرییەكانیان ، بۆ تێ پەڕاندنی ئەم قەیرانەش دەبێت پێش هەموو شتێك بەرنامەیەكی تەلەفزیۆنی ڕاستەوخۆ دروست بكرێت و ڕاو بۆ چوونەكان تاوتوێ بكرێن ، ئەوكەسانەی خەریكی دوكاندارین بە گرنگترین هەستیار ترین بەشی ژیانی كۆمەڵگەی كورد كە گۆرانی و مۆزیكەكەیەتی پێیان ڕابگەیەنرێت ئەمەی دەیكەن خیانەتە ئەگەر بەردەوام بن لەسەر ئەم كارە ئەوە مردنی شوناسمان نزیكە چونكە هونەری گۆرانی كوردی تەنیا ناسنامەیەكە كە كورد هەیبێ ، جابا ئەمیشمان لێ داگیر نەكەن ، خاكی كوردستان سەدان ساڵە داگیر كراوە لەگەڵ ئەوەشدا نەیانتوانیوە هونەرەكەمان داگیر بكەن ئێستا بەدەستی خۆمان ماڵی گۆرانی كوردیی ئەنفال ئەكەین چونكە بەرای من ئەم ئەنفالە لەئەنفالەكانی تر زۆر ترسناكە .

- وەك دەبینین بەرهەمی گۆرانی جیدیی و هونەری زۆر كەمترە لەچاو ئەو لێشاوە لەگۆرانی بێ پێزو كەم ئاست ، ڕۆڵی (ماسمیدیا) لەم نێوەندەدا چۆن هەڵدەسەنگێنیت ، بەڕای تۆ كەناڵەكانی میدیای بینراو ڕۆڵی نێگەتیڤیان نەبووە لە شێواندنی زەوقی وەرگری كورد بەو بەرهەمە كاڵو كرچانە..؟

★ **خالید ڕەشید** ڕەنگە ئەمڕۆ ئاسانترین كار ئەوەبێت (2) سی دی توركی لەماڵەوە دابنێت و هۆنراوەی كوردیی لەجیاتی توركییەكەی بۆ دابنێی ، ئەگەر ئەمە تازەگەری بێت ئەوە هەر لە ئێستاوە بالاوانی كورد برۆن یەكی تەشتێ قوڕ بگرنەوە و بیدەن بەسەری ئەو دزو كۆنە بەعسی و لۆتییە هونەرییانەی كەخەریكی تێكدانی میزاجی

کوردەوارین ، ڕۆڵی (ماسمیدیا)ش ڕۆڵی نێگەتیڤانەیە ، ئەمانە تاوانەکە ئەنجام دەدەن (ماسمیدیاش) بۆیان بڵاو دەکاتەوە یانی ڕاگەیاندن هاوکارە لەبڵاوکردنەوەی ئەم ئەنفلۆنزایەدا ، ڕاگەیاندنی ئەمڕۆ سەرتاپا ژیان و ئازادی خەڵکی داگیرکردووە ، مرۆڤ ئازادیی خۆی لەدەستداوە ، ڕاگەیاندن پێ یان دەڵی سەیری کێ بکەن و گوێ لەکێ بگرن و چی بخۆن و بەچ شامپۆیەك سەرتان بشۆن ، چ جۆرە خواردنێك بخۆن ، دەنگ بۆکێ بدەن ، ڕقتان لەکێ بێت ، تەلەفزیۆن هەموو شەوێك میوانی ماڵە کوردەکانە جا چ میوانێك ؟ کورد دەڵێ میوان دووشەو خۆشە ئەمانە میوانی هەموو شەوێکن ، من خۆم لەو میوانانە ڕزگارکردووەو (سەتەلایت)م نییە ، چونکە نامەوێ ئازادییەکانم لێ داگیر بکەن و شەوانە سەیری سەقەتی بەرپرسەکانی ڕاگەیانن بکەم ، نامەوێ کاتی خۆم بەوبەرنامە گۆرانییە سەقەتانە بکوژم کە بێ هیچ خۆ ئامادەکردنێك وەك گوللەی وێل بۆت دێن بەبێ ئەوەی بزانیت ئێستا نۆرەی کێیە و کێ دێتە سەر شانۆکە ، یەکسەر گۆرانیەك یان شانۆیەکی سواو ، یان بەرپرسێکی سەر لێشێواوت نیشان دەدەن کە تۆ خۆت بۆ ئامادە نەکردووە ، ئەم ڕاگەیاندنە تەنانەت ئەوەنە بێ بەرنامە ئێواران بەرنامەی ئەو شەوە ناخوێننەوە کەدەیانەوێ چیمان پیشان بدەن کەئەمە سەرەتاییترین مافی هاوڵاتیانە لە هەموو جیهاندا کەبینەر پێش وەخت دەبێت پێی بوترێت ئەمشەو چی دەبینێت ، ئەوانەی لای خۆمان تەنانەت ئەوەشیان پێ ڕێك ناخرێت ئیتر چاوەڕێی چییان لێ بکرێت ، لەم ولاتاندا بەرنامەی یەك مانگ پێشتر دەتوانی لە ڕۆژنامەکاندا بیخوێنیتەوە بۆ ئەوەی بزانیت ئەمشەو چاوەڕێ کام کەناڵ بکەیت ، بەڵام بینەری کورد چەواشە کراوە هەر لەشاری سلێمانی (14) کەناڵ تەلەفزیۆنی هەیە ، جا ئەگەر لەمانگێکدا (36)کەس خود کوژی (انتحار)ی کرد بەلاتانەوە سەیر نەبێ کەئەمە ئاماری مانگێکە لە سلێمانی ، ماسمیدیاش (ڕاگەیاندن) دەتوانێت کۆمەڵگایەك پەروەردە بکات و بەهەر ئاقارێك بیەوێت بیانبات لەسایەی ئەو کەناڵانەوە نەوەیەکیان پێگەیاندووە ، نەوەیەکی سەرلێشێواو ، بێ هەست و سۆزی مرۆڤانە ، ڕق ئەستور بەرامبەر بەیەکتر ، خۆپەرست و بێگانە پەرست ، خۆ ئەگەر لەهەر کام لەو تەلەفزیۆنانە پرسیار بکەیت و بڵێت ئەوە ئەم کارەساتەتان خوڵقاندووە ؟ زۆر بەڕاشکاوانە پێت دەڵێت کاکە بارودۆخەکە حەساسە ئێمە هێشتا سەرەتامانە .. !!

هەرچەندە لەو نێوەندەدا خەڵکی دڵسۆزو ڕاستگۆ دەبینرێن بەڵام ئەوان ژمارەیان کەمەو بەرگەی ئەو لێشاوە لەمرۆڤ هەلپەرست ناگرن ، من ڕێزم بۆ یان هەیەو خۆشەویستی خۆمیان ئاراستە دەکەم بەڵام دەبێ بزانن تەلەفزیۆن وەك (حوت) وایە هەرچی بدەیتێ دەیخوات بۆیە ناچاریی وای لێکردوون هەموو شتێك سەقەت لێدەدەن بۆ ئەوەی بەرنامەکانیان پڕ بکەنەوە .

- بەردەوام لەزمانی هونەرمەندانەوە گوێبیستی ئەوەین مافی هونەرمەندانی گۆرانیبێژ پارێزراوە نییە ، بەبۆ چونی ئێوە کاتی ئەوە نەهاتووە لە پەرلەمانی کوردستان یاسای پاراستنی مافی هونەرمەندان دەربچێت و وەك دەسەڵاتی ڕاپەڕاندن بەم ئەرکە هەڵبستێ ..؟

خالید ڕەشید * هەموو جیهان ئەمڕۆ بەدەست کۆپی کردنەوەی (سی دی)وە گرفتارن ئەمە نەك لەوڵاتی ئێمە لەهەموو جیهاندا زۆر زەحمەتە ڕێگا بەو سی دی کۆپی کردن بگیرێت دەتوانرێت یاسایەك دابنرێت بەڵام تاچەند خەڵك گوێڕایەڵی ئەو یاسایەن ئەوەش پرسیارێکە ..؟

- حاڵەتێکی ناتەندروست لەنێوەندی هونەریدا بوونی هەیە ئەویش گروپ و دەستەگەراییەکە ئەمەش ڕۆڵێکی خراپی هەبووە لە شێواندنی بارودۆخی هونەریی بەرای ئێوە چی بکرێت بۆ ئەوەی ئەم نەریتە کۆتایی پێ بێت ، لەم ڕاستایەدا چ هەنگاوێك ئەولەوی و گرنگە ..؟

خالید ڕەشید ★ لە ڕاستیدا ئەم گروپگەرییە هەموو بوارەکانی ژیانی کوردەواری گرتۆتەوە لە سەروی هەموویانەوە حیزبەکان ئەم کلتوورەیان بڵاوکردۆتەوە کەئەمە گەورەترین بەر بەست لەرێی پێشکەوتنمان ، بۆ نمونە کەسێك هاتووە لەسایت ڕۆژنامەکاندا چاوپێکەوتنی (30) گۆرانبێژ کردووە بەڵام مەبەستە سەرەکییەکەی ئەوەیە کەبەهەمووان بڵێت تکایە ناوی ئەم چوار گۆرانی بێژە دێنم ئێوەش بڵێن بەڕاستی موهیمن ، بەکورتی بەکوردی ئەمە گەندەڵییە لەمێژووی هونەری گۆرانیدا چونکە ئەمە پرەنسیپی ڕۆژنامەگەری نییە ئەمە پێی دەوترێت گەندەڵیی گروپگەرایی هەروەها بێ ڕێزیە بەهەموو پەیامە پیرۆزەکانی هونەر ، بۆ لەناوبردنی ئەم گەندەڵییە و گەندەڵێیەکانی تر دەبێت کورد وەکو نەتەوە مەرجەعیەتی هەبێ بەواتای دامەزراندنی دەزگایەکی بێلایەن یاخود دادگایەکی باڵای بێلایەن کەهەر تاکێکی کۆمەڵ لە لایەن دەسەڵاتەوە ستەمێکی لێکرا بتوانێت پەنایەك هەبێت ڕووی تێ بکات بەبێ دەستێوەردانی حیزب کەئەمە لەهەموو جیهاندا هەیە .

- ئەمجارە دێمەوە لای خۆت ، بەشێکی هەرە زۆری گۆرانی و بەرهەمەکانت کاری نیشتمانی و سیاسین ، تاچەند هونەر وەزیفەیەکی سیاسی هەیە ، دەکرێ بوترێ بەتایبەتی هونەری گۆرانی شتێکی دانەبڕاو لەسیاسەت ..؟

خالید ڕەشید ★ بەڵێ هونەر سیاسەتە بەڵام ڕاستەوخۆیە ، کەسێك کەدەچێتە ناو حیزبێکی سیاسی دەیەوێت لەڕێگەی سیاسەتەوە خزمەت بکات بەڵام هونەرمەند ڕاستەوخۆ لەگەڵ جەماوەردا سیاسەت دەکات ، بەرهەمەکانی منیش (نیشتمانی و سیاسی و ئەوێنداریین) ، چونکە پەیامم هەیە بۆ جەماوەرەکەم و گوێگران و نەتەوەکەم ، دەمەوێت ئەو پرسیارانە بورووژێنم کەئاڕاستەن بەو ئاقارەدا کە بەخەڵکی نەتەوەکەم بڵێم ئێوەش بەندەی خوان و دەبێت خاوەنی دەوڵەتی سەربەخۆی خۆتان بن و کەس لە ئێوەزیاتر نییە ئێوە شایەنی هەموو شتێکن ، بەڵام بەداخەوە زۆر لەبەرهەمەکانم سانسۆرکراون لە هەندێ لەکەناڵەکانەوە ، هونەر ستراتیژییە کەکۆمەڵگای لەسەر بونیاد دەنرێ ، سیاسەت تاکێکی ڕۆژانەیە بەڵام هونەر مێژووی دوا ڕۆژی نەتەوەیە ، کورد خاوەنی هونەرێکی گەورەیە بەڵام بەداخەوە هونەرمەندی نییە ، ئەگەر هەیشبێ لە پەنجەی دەست تێپەڕناکات ، ئەوانەی بەمزایدە خۆیان بەهونەرمەند دەناسێنن ئەوانە ئەو پاشماوانەی سەربازگەکانی قادسیە و قوتابیانی دوێنێ قوتابخانەی بەعس و کەمالیزم و یان ئێرانیزمن ، ڕەنگە نەتەوەیەك بتوانێت (هەزاران هەزار پێشمەرگەی ئازاو بەجەرگ و سیاسەتمەدارو

دکتۆرو بیناسازو ...هتد) دروست بکات بەڵام دروستکردنی هونەرمەند و فەیلەسووف و ڕۆشنبیری خاوەن هەڵوێست ڕەنگە ئەستەم بێت بەتایبەتی لەوڵاتێکدا کەناسنامەی نەتەوەیی خۆی و سنوری وڵاتەکەی خۆی دیاری نەکردبێت .